

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet betreffende de woonzorg

Tweede principiële goedkeuring

Bijlagen:

- het voorontwerp van decreet;
- de memorie van toelichting;
- het advies van de Strategische Adviesraad Welzijn Volksgezondheid Gezin van 31 mei 2018;
- het advies van Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen d.d. 28 mei 2018;
- het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit van 13 juni 2018;
- het advies van de Vlaamse Ouderenraad d.d. 20 juni 2018;
- het informeel advies van de Vlaamse Toezichtscommissie van 21 juni 2018.

1. INHOUDELIJK

A. Situering

De Vlaamse Regering verleende op 20 april 2018 haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet betreffende de woonzorg (VR 2018 2004 DOC.0386TER). In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering werd over dit voorontwerp het advies gevraagd aan de Vlaamse Ouderenraad, de Sociaal Economische Raad Vlaanderen (SERV) de Strategische Adviesraad Welzijn, Gezondheid en Gezin (SAR WGG, de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) en de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC).

Het woonzorgdecreet is na bijna 10 jaar aan een actualisering toe. De bevoegdheidsoverdrachten die gepaard gaan met de zesde staatshervorming, de demografische evoluties, de veranderende samenleving, de accentlegging op de vermaatschappelijking van de zorg en de inclusiegedachte en een voortschrijdend inzicht gevoed door wetenschap, ervaringen en praktijk, zetten aan tot een bijsturing in het denken en handelen van onze Vlaamse woonzorgvoorzieningen.

Voorliggend ontwerp van Woonzorgdecreet blijft in essentie een voorzieningendecreet, gericht op de organisatie van een kwaliteitsvol woonzorgaanbod en dit voor een grote diversiteit van personen ongeacht de leeftijd, tenzij specifiek bepaald. De actualisering van het Woonzorgdecreet vormt een noodzakelijke tussenstap in een langetermijndoelstelling, namelijk de totstandkoming van een sectoroverschrijdend en ontschot "decreet langdurige zorg en ondersteuning". Om deze langetermijndoelstelling te realiseren zijn tussenstappen nodig. De actualisering van het Woonzorgdecreet is daar één van, en spoort samen met de realisatie van

de Vlaamse Sociale Bescherming, de hervorming van de eerstelijns, een nieuw decreet geestelijke gezondheidszorg en een nieuw decreet lokaal sociaal beleid. Belangrijke hefboom hierbij is ongetwijfeld de omslag van een voorzieningsgebonden naar een persoonsvolgend financieringsmodel, zoals voorzien in het decreet Vlaamse sociale bescherming (persoonsvolgend budget).

Dit nieuwe financieringsmodel zal toelaten om de regie zo veel als mogelijk in handen van de gebruiker te geven. Een aantoonbare zorg- en ondersteuningsindicatie voortvloeiend uit de BELRAI (screener, LTCF, HC, sociale module,...) of een omschreven zorg- en ondersteunings-traject (specifieke doelgroep), vertrekkende van zorgvraag en zorg- en ondersteuningsnoden van de gebruiker, is bepalend voor de geboden zorg en ondersteuning. Volgend op de gestelde zorgvraag en vastgestelde zorgnoden worden op aangegeven van en in samenspraak met de gebruiker zorg-, ondersteunings- en ontwikkelingsdoelen afgesproken. Deze doelstellingen hebben betrekking op het geheel van de zorg en het welzijn van de gebruiker en zijn mantelzorg, binnen zijn leefomgeving. De realisatie van de afgestemde zorg-, ondersteunings- en ontwikkelingsdoelen met de gebruiker verantwoordt de inzet van het aanbod en de kwalificatie van de medewerker(s). Dit alles vereist een geactualiseerd regelgevend kader op vlak van organisatie, kwalificatie en kwaliteit van de woonzorgvoorzieningen.

In het voorliggende voorontwerp van decreet wordt het woonzorgdecreet van 2009 geactualiseerd en dit rekening houdend met de diverse ontwikkelingen in het zorg- en welzijnslandschap, de evoluerende verwachtingen en wensen van de personen met een zorg- en/of ondersteuningsnood en van de samenleving, alsook met de aanbevelingen van de diverse werkgroepen.

Deze nota bespreekt de ontvangen adviezen en geeft aan welk gevolg er aan gegeven is.

B. Adviezen

a. Algemeen

De adviezen van de Vlaamse Ouderenraad, de SERV en de SAR WGG bevatten een aantal gemeenschappelijke aandachtspunten. Deze punten worden hieronder samen besproken. Elementen die slechts door één van de adviesorganen zijn aangehaald, komen aan bod in de punten b tot en met e.

- Globale evaluatie van het voorontwerp van decreet

Aan deze actualisering van het woonzorgdecreet ging een lang traject vooraf, in nauw overleg met de sector. Ook ouderen kregen daarin een duidelijke stem, zowel via de adviesvragen over de drie conceptnota's die de inhoudelijke basis legden voor dit decreet, als via deelname aan de taskforce en werkgroepen die de deelluiken van het decreet hebben voorbereid. De Vlaamse Ouderenraad waardeert deze aandacht voor inspraak en betrokkenheid, en is overtuigd dat deze positief heeft bijgedragen tot het voorontwerp dat nu voor advies voorligt. Tegelijk stelt de Vlaamse Ouderenraad vast dat er nog diverse stukken van de puzzel ontbreken om echt tot een globaal oordeel van de toekomstige ouderenzorg in Vlaanderen te kunnen komen.

De herziening van de programmatie van het zorgaanbod, de personeelsnormen die dringend bijgesteld moeten worden, de financiering van de Vlaamse sociale bescherming, de nieuwe samenwerkingsverbanden binnen de eerstelijns, de stimulansen rond het lokaal sociaal beleid en de toekomstige persoonsvolgende financiering zullen stuk voor stuk nog een bepalende invloed hebben op de implementatie en impact van dit vernieuwde woonzorgdecreet. Het spreekt voor zich dat het woonzorgdecreet vooral de krachtlijnen schetst waarbinnen de voorzieningen zullen moeten werken. Veel van de nieuwe principes en overgangsbepalingen zullen pas concreet vorm krijgen bij de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten. Met het oog op de langetermijndoelstelling

vraagt de Vlaamse Ouderenraad om een concreet langetermijnkader, dat in brede lijnen de verdere stappen schetst die voorzien zijn voor de beoogde integratie van langdurige zorg en ondersteuning.

Volgens de SAR weerspiegelt het voorontwerp decreet nog onvoldoende een toekomstvisie. Maar de SAR aanvaardt het wel als een actualiserende tussenstap naar een echt ontschot en vraag- en behoeftegericht decreet over langetermijnzorg en -ondersteuning. Er is, aldus de SAR, duidelijk een evenwicht gezocht tussen ambitie en realisme, waarmee de sectoren de volgende jaren aan de slag kunnen. Gelet op de zesde staatshervorming begrijpt de raad dat dit de meest realistische optie is. De raad is positief over de aanloop naar dit voorontwerp van decreet. Het is goed dat dit voorontwerp van decreet een aantal zaken bij elkaar brengt en vernieuwt, zoals autonomie en levenskwaliteit, de plaats van de mantelzorg, proactief handelen en aanklappende zorg, de buurtgerichte zorg, de mogelijkheid om kleinschalig te werken, de link die wordt gelegd met het geïntegreerd breed onthaal (GBO), met het lokaal sociaal beleid en met de eerstelijnszones, de aandacht voor financiële en bestuurlijke weerbaarheid en transparantie, de actualisering van de opdrachten van de diensten maatschappelijk werk, het schrappen van de regionale dienstencentra en het verschuiven van hun opdrachten, en zo meer. Toch blijft het moeilijk om over een kaderdecreet een oordeel te vormen. Het is immers pas bij de uitvoeringsbesluiten dat de principes en intenties van dit decreet vertaald zullen worden naar concreet beleid.

De SERV staat positief tegenover de inhoud van het voorontwerp van decreet betreffende de woonzorg. Met dit decreet wordt de intentie verankerd en de overgang gemaakt naar een langetermijn en sectoroverschrijdende visie op langdurige zorg en ondersteuning. De SERV benadrukt dat de omzetting van dit decreet naar verdere uitvoeringsbesluiten essentieel is als tussenstap naar een ambitieuzer langetermijnbeleid voor langdurige zorg en ondersteuning.

Antwoord: Op vraag van de sector wordt in een eerste fase voornamelijk ingezet op de integratie van de AS IS situatie wat betreft de overgehevelde bevoegdheden ten gevolge de zesde staatshervorming. Zoals bekend, vergt dit reeds bijzonder veel inspanningen. In een tweede fase, na een transitieperiode, kan gewerkt worden aan een TO BE fase. De timing voor deze fase is afhankelijk van diverse factoren zoals de beschikbaarheid van aangepaste, geactualiseerde programmatie, de resultaten van de diverse opgestarte onderzoeken wat betreft de vormgeving en de uitbouw van de persoonsvolgende financiering en de herstructurering en versterking van de eerstelijnszorg. Gezien de ingrijpende transitie die in het vooruitzicht wordt gesteld zal de fasering van de AS IS periode over de transitiefase naar de TO BE fase zich mogelijks uitstrekken over diverse legislaturen.

De uitvoeringsbesluiten van het voorontwerp van decreet zijn in voorbereiding en dit opnieuw in intens overleg met de sector. Inhoudelijk zullen zij afgestemd worden op de input van de verschillende werkgroepen die meegewerkt hebben aan het beleidsvoorbereidende werk voor dit decreet, zoals beschreven in de diverse rapporten.

- Programmatie

Hoewel de Vlaamse Ouderenraad voorstander is van de wetenschappelijk gevalideerde behoefteraming die uitgewerkt wordt, stelt de raad vast dat dit onderzoek nog een jarenlang traject moet doorlopen. Gezien de actuele zorgtekorten die zich nu al voordoen, is het noodzakelijk om al voor de finalisering van de wetenschappelijke behoefteraming stappen te nemen om de programmatie bij te sturen. Eventueel kunnen de tussentijdse deelresultaten van het onderzoek en signalen vanuit de eerstelijnszones hiervoor richting bieden.

De SAR beveelt aan om voor de programmatie een goede methodiek uit te werken die alle zorgnoden capteert. Op vandaag voldoet deze voor gezinszorg en een aantal andere woonzorgvormen niet. (houdt onvoldoende rekening met vermaatschappelijking en maatschappelijke evoluties etc.).

Antwoord: In het kader van de Vlaamse sociale bescherming wordt een instrumentarium ontwikkeld om de behoeften aan zorg en ondersteuning bij de Vlaamse bevolking in kaart te brengen en te monitoren (cfr. SWVG onderzoek MP02 - Prognoses zorgnood en model van budgetbewaking). De huidig van kracht zijnde programmatienormen van het woonzorgcentrum worden hierop bijgestuurd. Dit prognosemodel beoogt voor de sector van de ouderenzorg de noodzakelijke prognoses te maken op basis van demografische evoluties en (waar mogelijk) toekomstige evolutie van zorgzwaarte en sociaal/ maatschappelijke en wetenschappelijke evolutie. Wanneer dit model operationeel zal zijn, zal de overheid in de mogelijkheid zijn om simulaties uit te voeren met verschillende waarden voor de relevante parameters. Volgens de bepaling opgenomen in het decreet Vlaamse sociale bescherming zal bij de start van de legislatuur de Vlaamse Regering, op basis van een analyse van de evolutie van de zorgnoden en rekening houdend met de budgettaire marges, een meerjarenraming opstellen met betrekking tot de onderdelen van de Vlaamse sociale bescherming waarvoor het beschikbaar aanbod geprogrammeerd is. Deze meerjarenraming wordt besproken in de Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. In overleg met de onderzoekers kan bekeken worden of bij de volgende legislatuur de reeds beschikbare tussentijdse resultaten van het bovenvermeld onderzoek aangewend kunnen worden bij de opmaak van de budgettaire meerjarenraming.

- Toekomstige financiering en betaalbaarheid van de zorg

Zowel de Vlaamse ouderenraad, de SAR, als de SERV uiten hun bekommernis met betrekking tot de toekomstige financiering en de betaalbaarheid van de zorg.

De Vlaamse ouderenraad stelt vast dat het nieuwe woonzorgdecreet terecht hoge verwachtingen stelt ten aanzien van de woonzorgvoorzieningen in het kader van goed bestuur, kwaliteitsvolle dienstverlening en buurtgerichte zorg voor mensen met zorgnoden. Het hoeft geen betoog dat dit van voorzieningen extra inspanningen zal vergen. De impact van het nieuwe decreet zal daardoor staan of vallen met de mate waarin voorzieningen over de nodige middelen en mankracht beschikken om deze opdrachten waar te maken. Vanuit het oogpunt van de gebruiker is het daarbij belangrijk dat deze grotere verwachtingen ten aanzien van de voorzieningen niet leiden tot een hogere bijdrage voor de gebruiker of tot een grotere administratieve druk bij het personeel die het verstrekken van warme, empathische zorg in de weg staat. De financiering van de voorzieningen moet in lijn liggen met de nieuwe verwachtingen die gesteld worden, alsook mee evolueren met de reële zorgnoden in de thuiszorg en de residentiële zorg. Daarom is het noodzakelijk dat de volgende Vlaamse regering hiervoor een groeipad in de meerjarenbegroting voorziet. De Vlaamse Ouderenraad vraagt om het recht op betaalbare woonzorg duidelijk mee te verankeren in het woonzorgdecreet en door te trekken naar de bepalingen omtrent dagprijzen en gebruikersbijdragen in de uitvoeringsbesluiten. De Vlaamse Ouderenraad vraagt tevens een onderzoek naar mechanismen die de betaalbaarheid van de woonzorg kunnen garanderen.

De SAR vraagt om 100% RVT dekking in WZC te realiseren tegen 2023. Pas wanneer alle zwaar zorgbehoevenden een RVT-statuuut hebben, kan de eventuele overstap naar een systeem van PVF gemaakt worden.

Om een kwaliteitsvol zorgcontinuüm te kunnen realiseren is het voor de SERV prioritair om werk te maken van de reconversies van ROB naar RVT en een verdere inhaalbeweging in de richting van volledige zorgzwaartedekking te realiseren. Dit is als prioriteit en voorwaarde gekoppeld

aan de invoering van alternatieve financieringsmechanismen, zoals de vooropgestelde persoonsvolgende financiering. Daarbij aansluitend onderstreept de SERV voor het hele zorgcontinuüm het belang van een onderbouwd programmatiebeleid, dat de zorgbehoefte voor Vlaanderen in kaart brengt voor de verschillende types woon- en thuiszorgvoorzieningen. De programmatie moet daarna doorvertaald worden in de meerjarenramingen en in vergunningen.

Antwoord: In de conceptnota *'Residentiële ouderenzorg, een échte thuis voor kwetsbare personen. Een stevige uitdaging voor de samenleving én zorgaanbieders'*, die door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd op 30/03/2018, staat vermeld dat het noodzakelijk is dat er een budgettaire meerjarenplanning wordt gewaarborgd met als doel geleidelijk aan het onderscheid in de financiering van de zorgzwaarte in ROB/RVT op te heffen, en dus, de financiering van de zorg en ondersteuning, zorgzwaarte afhankelijk te maken. De eerste stappen werden hiertoe reeds deze legislatuur gezet: in 2016 en 2017 werden telkens 1.226 bijkomende RVT-erkenningen gerealiseerd, voor het jaar 2018 worden er 1.850 gepland. Ook voor het jaar 2019 worden er middelen voorzien voor bijkomende erkenningen, met name 22 mio.

- Winstuitkeringen

Met het oog op betaalbare en kwalitatieve zorg, herhaalt de Vlaamse Ouderenraad zijn principiële standpunt dat er op zorg geen winst gemaakt mag worden. De Vlaamse Ouderenraad vraagt duidelijke kaders voor sociaal ondernemerschap en marktwerking in de zorg. Zorgaanbieders moeten gedreven worden door de doelstelling om betaalbare en kwaliteitsvolle woonzorg aan te bieden en niet door winstmaximalisatie. In functie daarvan moeten de toegekende overheidsmiddelen gebruikt worden waarvoor ze bedoeld zijn en moet de Zorginspectie daarop toezien.

De SAR herhaalt hier zijn standpunt dat in het advies van 24 maart 2016 over de Conceptnota *'Vlaams welzijns- en zorgbeleid voor ouderen'* werd ingenomen. *Voor de SAR WGG moet het aanbieden van kwaliteitsvolle, sociaal rechtvaardige, performante, relevante en toegankelijke zorg en ondersteuning het uitgangspunt zijn voor alle aanbieders. Aanbieders die de toets van Maatschappelijk verantwoorde zorg doorstaan mogen zich op het zorgveld begeven. Publieke middelen voor zorg (collectieve financiering) moeten volledig gebruikt worden voor hun bestemming: het aanbieden van Maatschappelijk verantwoorde zorg. ... De raad is van mening dat publieke middelen voor zorg nooit mogen worden aangewend voor enige vorm van winstuitkering. Ook de eigen bijdragen van personen met een zorgbehoefte moeten voldoen aan de voorwaarden van toegankelijkheid en betaalbaarheid. Winstuitkering moet transparant gerapporteerd worden en mag in geen geval leiden tot hoge gebruikersbijdragen die de toegang tot Maatschappelijk verantwoorde zorg belemmeren."*

Antwoord: Woonzorgvoorzieningen hebben een maatschappelijke functie, met name de gezondheid en het welzijn van de burgers te behouden, te ondersteunen of daar waar mogelijk te verbeteren. Om deze taak uit te voeren, ontplooiën zij werkzaamheden waarvoor zij deels door middel van collectieve middelen vergoed worden. Zowel hun maatschappelijke opdracht, als de wijze waarop zij hiervoor gefinancierd worden, vereist een grote mate van openheid, transparantie en toegankelijkheid. De hiervoor ter beschikking gestelde publieke middelen moeten efficiënt en effectief aangewend worden. De artikelen 6,7 en 8 beogen, onder andere, de transparantie met betrekking tot de inzet van de publieke middelen te bewerkstelligen.

- Afstemming met ontwikkelingen binnen andere bevoegdheidsdomeinen

Er is een bezorgdheid over de goede afstemming met de andere grote trajecten zoals de Vlaamse sociale bescherming (VSB), de hervorming van de eerstelijnszorg, het decreet op de

geestelijke gezondheid, het lokaal sociaal beleid, ... De Vlaamse Regering houdt momenteel heel veel ballen tegelijk in de lucht. Er zal dus bij het uitschrijven en uitrollen van deze trajecten zeer sterk over moeten gewaakt worden dat alles op zijn plaats valt, in elkaar haakt en dat er geen hiaten/gaten vallen, noch tegenstrijdigheden ontstaan. Men denkt bijvoorbeeld aan de mogelijkheid tot 'omzetting' die in dit voorontwerp van decreet voorzien wordt. Deze zal afhangen van de eerstelijnszones en de regionale zorg-zones en de inschatting van de zorgnoden die op die niveaus gemaakt worden. Het is dus belangrijk dat er spoed wordt gezet achter de vorming en goede werking van de eerstelijnszones en van de regionale zorgzones en dat er een volledige dekking over het Vlaamse grondgebied wordt gerealiseerd. Ook de afstemming met het federale niveau is van groot belang. Zoals gezegd, niet in het minst wanneer het gaat over de modernisering van de wet op uitoefening van de gezondheidszorgberoepen (KB78).

Antwoord: Het voorontwerp van decreet werd inhoudelijk afgestemd met het decreet Vlaamse Sociale Bescherming, het decreet Lokaal Sociaal Beleid, de decreten in ontwikkeling met name deze met betrekking tot de geestelijke gezondheidszorg en de eerstelijnszorg. De eerstelijnszones werden intussen voor Vlaanderen bepaald en beogen het geografische afgebakend gebied te zijn waarin de lokale besturen en de zorgaanbieders die er hun zorg- en dienstverlening ontwikkelen (inclusief de partners van het geïntegreerd breed onthaal), hun samenwerking vorm geven en hun verantwoordelijkheid opnemen voor de populatie van die eerstelijnszone. De woonzorgvoorzieningen worden als een van de vele onontbeerlijke actoren beschouwd binnen de eerstelijnszorg. In de eerstelijnszone zal het zwaartepunt komen te liggen op de ondersteuning van de praktijk en de dienstverlening en van de intersectorale samenwerking tussen lokale besturen, welzijns- en gezondheidsactoren.

De bespreking met de federale overheid inzake de aanpassing/actualisering van het KB 78 (de wet op de uitvoering van de gezondheidsberoepen) is lopende.

- Financiële transparantie en deugdelijk bestuur

De vernieuwing van het woonzorgdecreet betekent, volgens de Vlaamse ouderenraad, ook een belangrijke stap vooruit in de voorwaarden op vlak van bestuurlijke en financiële weerbaarheid en transparantie. Elementen daarin zijn onder meer een financiële meerjarenplanning, de melding van belangrijke strategische beslissingen, risicobeheer en de code voor goed bestuur. Gezien het belang hiervan voor de continuïteit van de zorg en de ervaringen uit de praktijk, juicht de Vlaamse Ouderenraad deze wijzigingen toe. Verder hoopt de raad dat het permanent overlegorgaan weerbaarheid en transparantie kan instaan voor een daadkrachtige en dynamische invulling van de betreffende verplichtingen, waarbij continu snel ingepikt kan worden op de evoluties op het terrein. Positief is dat de code voor goed bestuur moet ingaan op de betrokkenheid van de stakeholders, waaronder de gebruikers en mantelzorgers. De Vlaamse Ouderenraad staat erop dat de code voor goed bestuur vertaald wordt naar een gebruikersvriendelijke en verstaanbare samenvatting die bezorgd wordt aan de gebruiker en publiek toegankelijk is op de website van de voorziening, met speciale aandacht voor de passages die betrekking hebben op de gebruiker.

De SAR meent dat de afdeling 4 over financiële en bestuurlijke weerbaarheid en transparantie goed is uitgewerkt. De raad vraagt zich af waarom dit onderdeel enkel in een decreet over woonzorg verschijnt en vraagt dit ook te regelen voor andere sectoren in het beleidsdomein welzijn, gezondheid en gezin. Voor de SAR kan transparantie een belangrijke hefboom zijn voor kwaliteitsvolle zorg en ondersteuning, maar mag niet leiden tot bijkomende administratieve druk.

Antwoord: Er zal worden toegezien dat het permanent overlegorgaan evenwichtig wordt samengesteld en de in de artikel 6, 7 en 8 opgenomen bepalingen op maat van het type van

woonzorgvoorziening kunnen worden geoperationaliseerd en dat voor de gebruikers van de woonzorgvoorzieningen de code deugdelijk bestuur op een gebruikersvriendelijke wijze wordt bekendgemaakt via de website van de voorzieningen.

Er wordt onderzocht in welke mate de bepalingen van de artikels 6,7 en 8 ook te integreren zijn in regelgeving van andere beleidsdomeinen van WVG. In het voorontwerp van decreet geestelijke gezondheidszorg zal hiertoe reeds het initiatief genomen worden.

- Kwaliteit van zorg en toezicht

De Vlaamse Ouderenraad is overtuigd van het belang van toezicht op erkende voorzieningen als garantie op kwaliteit, maar vindt ook dat er op basis van het toezicht meer stimulansen moeten zijn om trajecten op te zetten ter verbetering van de kwaliteit van zorg en leven. De Vlaamse Ouderenraad pleit daarom voor een inspectieconcept dat sterker focust op de ervaren kwaliteit van leven en meer aandacht heeft voor positieve en ondersteunende feedback die voorzieningen op weg helpt. Tegelijk vraagt de Vlaamse Ouderenraad ook om gebruikers te betrekken bij het effectieve toezicht en uitvoeren van kwaliteitsmetingen. Wanneer blijkt uit het verslag van de zorginspectie dat een woonzorgvoorziening ernstig en herhaaldelijk in gebreke blijft of de continuïteit van zorg en dienstverlening ernstig in gevaar is, kan de Vlaamse overheid de rechter verzoeken een voorlopig bewindvoerder aan te stellen. De Vlaamse Ouderenraad is tevreden met de procedure waarbij deze bewindvoerder optreedt ter bescherming van de zorgvrager en instaat voor het verzekeren van het aanbieden van kwaliteitsvolle zorg en ondersteuning zonder onderbreking. Gebruikers moeten in dergelijke situaties tijdig en transparant op de hoogte worden gebracht.

Voor de Vlaamse Ouderenraad is het van groot belang dat er een sluitend toezicht wordt gevoerd op het niet verkeerd gebruik van de benaming van de in het voorontwerp van decreet bepaalde woonzorgvoorzieningen en verenigingen en aanbieden van gelijkaardige activiteiten onder een andere naam.

De SAR vraagt erop toe te zien dat de rechten van de verdediging voldoende gerespecteerd worden wanneer een inspecteur beslist tot intrekking van een erkenning over te gaan. Een intrekking van een erkenning moet steeds proportioneel gebeuren en moet als doel hebben naar een oplossing te streven. De raad verwijst naar zijn advies over het overheidstoezicht gezondheids- en welzijnsbeleid van 19 januari 2017. Met welke instrumenten zullen we kwaliteit garanderen en transparant maken voor de burger? Op welke manier zal kwaliteit gemeten en zichtbaar worden? Via indicatoren, accreditering, of gebruikersbevragingen? De raad verwijst graag opnieuw naar zijn advies over 'kwaliteitsborging en toezicht door de derden' (9 oktober 2014) waar een uitgebalanceerd model voor kwaliteitsborging wordt beschreven.

De SERV meent dat de zorginspectie voldoende instrumenten moet krijgen om ook het financieel beheer van de voorzieningen te inspecteren vanuit de verbinding tussen de toegekende subsidies voor zorg en de geleverde zorgkwaliteit en de nodige gegevens daarvoor op te vragen.

Antwoord: Zowel het decreet houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid (2018), als het kwaliteitsdecreet beogen voldoende garanties te bieden dat elke woonzorgvoorziening een kwaliteitsbeleid, -systeem en planning uitwerkt. Sectorspecifieke kwaliteitsindicatoren worden op dit ogenblik reeds gemeten in de woonzorgcentra, het maatschappelijk werk van de ziekenfondsen, en voor andere woonzorgvoorzieningen zullen zij geleidelijk aan worden ontwikkeld. Het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg (VIKZ) zal hierbij ondersteunend zijn. Er zal verder onderzoek worden gedaan naar werkbare methoden om naast objectieve kwaliteitsaspecten van de zorg en ondersteuning aantoonbaar te maken, eveneens de subjectieve ervaren kwaliteit van de gebruikers te meten. Waar mogelijk, zal bij de ontwikkeling van (thematisch) inspectieconcepten de vertegenwoordiging van de gebruikers betrokken worden.

- Verenigingswerk

Zowel de SAR als de VLOR verwijzen in hun advies naar het verenigingswerk, als onderdeel van de federale relancewet. Zij uiten daarbij de bezorgdheid naar kwaliteitswaarborgen, ook voor de deeleconomie via digitale platformen

Antwoord: Voor wat de toegelaten activiteiten binnen het verenigingswerk betreft wordt bepaald dat dit dient te gebeuren binnen de kwaliteitsvereisten en voorwaarden door de Vlaamse Gemeenschap bepaald. Het verenigingswerk betreft slechts één pijler van deze federale wet. De tweede pijler met betrekking tot de occasionele diensten tussen burgers en de derde pijler met betrekking tot de deeleconomie via erkende platformen vallen niet binnen de scope van dit decreet.

b. Advies Vlaamse Ouderenraad

- Uitvoeringsbesluiten

In haar advies gaat de Vlaamse Ouderenraad voor diverse punten in op aandachtspunten en bezorgdheden met betrekking tot de uitvoeringsbesluiten, aangezien de inhoud daarvan bepalend zal zijn voor de totstandkoming van een inclusief en integraal woonzorgbeleid.

Antwoord: De aanbevelingen van de Vlaamse Ouderenraad die betrekking hebben op de uitvoeringsbesluiten zullen opgenomen worden in het verdere traject voor het uitwerken van deze besluiten. We gaan er in het bestek van deze nota niet concreet verder op in.

- Recht op betaalbare woonzorg en sociale woonondersteuning

De Vlaamse Ouderenraad vraagt om het recht op betaalbare woonzorg duidelijk mee te verankeren in het woonzorgdecreet en door te trekken naar de bepalingen omtrent dagprijzen en gebruikersbijdragen in de uitvoeringsbesluiten. De Vlaamse Ouderenraad vraagt tevens een onderzoek naar mechanismen die de betaalbaarheid van de woonzorg kunnen garanderen. In het verlengde van deze bemerking pleit de Vlaamse Ouderenraad ook voor het verkennen van de mogelijkheden voor sociale woonondersteuning in residentiële woonzorgvoorzieningen.

Antwoord:

Het voorontwerp van decreet bepaalt in artikel 62 dat de Vlaamse Regering per woonzorgvoorziening die niet onder het decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming ressorteert, kan bepalen of er aan de gebruiker een gebruikersbijdrage of een dagprijs kan worden aangerekend. In voorkomend geval kan de Vlaamse Regering aanvullende erkenningsvoorwaarden vastleggen die betrekking hebben op de elementen voor de berekening van de gebruikersbijdrage of de dagprijs en de wijze waarop de gebruikersbijdrage of de dagprijs aan de gebruiker wordt aangerekend. De Vlaamse Regering kan per woonzorgvoorziening die onder het decreet van houdende de Vlaamse sociale bescherming ressorteert, bepalen dat de voorwaarden die in het kader van dat decreet worden uitgevaardigd en betrekking hebben op de elementen voor de berekening van de gebruikersbijdrage of de dagprijs en de wijze waarop de gebruikersbijdrage of de dagprijs aan de gebruiker wordt aangerekend, aanvullende erkenningsvoorwaarden.

Wat betreft de vraag naar sociale woonondersteuning zou een verkennend onderzoek kunnen worden opgezet. Het betreft echter een bevoegdheidsmaterie die niet onder de bevoegdheid van de minister bevoegd voor WVG valt, maar onder de bevoegdheid van de minister bevoegd voor wonen (sociale huisvesting). Sociale woonondersteuning veronderstelt de opname van een inkomensgerelateerde wooncomponent in de dagprijs. Dit veronderstelt eveneens een

bijkomend overheidsbudget. De financiële ondersteuning vanwege de Vlaamse overheid voor de zorginfrastructuur is reeds niet gering: vanaf 2018 kan immers voor nieuw of vernieuwbouw voor elke gebruiker van een woonzorgcentrum of kortverblijf, ongeacht zijn inkomen, een infrastructuurforfait van 5 euro per dag (gesubsidieerd door de Vlaamse overheid) in mindering worden gebracht op de maandelijkse factuur.

- Begeleiding bij woningaanpassing

Hoewel er in het decreet sprake is van advisering en begeleiding door de diensten maatschappelijk werk, lijkt de Vlaamse Ouderenraad in de memorie van toelichting geen omschrijving terug te vinden die overeenstemt met de uitgebreide individuele begeleiding bij het uitvoeren van woningaanpassing, zoals dit vandaag is ingeschreven in de regelgeving voor de regionale dienstencentra.

Antwoord: de begeleiding bij het uitvoeren van woningaanpassing zal als optionele opdracht blijven bestaan, als concretisering van de opdracht "begeleiding bij woonondersteuning", opgenomen door de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen. Deze concretisering werd opgenomen in de memorie van toelichting en zal verder uitgewerkt worden in de uitvoeringsbesluiten.

- Toeleiding naar gepaste en gewenste zorg

Het decreet bevat het gebruikersgerichte werkingsprincipe om te informeren over het volledige aanbod aan woonzorg, maar voor de Vlaamse Ouderenraad moeten de effectieve toeleiding en oriëntatie naar de meest gepaste en gewenste zorg ook tot de opdrachten van elke woonzorgvoorziening behoren.

Antwoord: het effectief toeleiden naar de meest gepaste en gewenste zorg gaat uit van een volledige vraagverheldering en kennis van de integrale sociale kaart. Dit kan niet verwacht worden van elke woonzorgvoorziening. In het werkingsprincipe om te informeren over het woonzorgaanbod, is begrepen dat er kan toegeleid worden naar de kernactoren van het geïntegreerd breed onthaal indien een ruimere vraagverheldering en oriëntering nodig is.

- Lokaal dienstencentrum

Samenwerking met lokale vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties is voor de Vlaamse Ouderenraad een vereiste. Momenteel wordt dit in het decreet nog te vrijblijvend geformuleerd. De Vlaamse Ouderenraad zich vragen bij de piste die in het decreet wordt opengelaten om lokale dienstencentra te laten uitbaten door commerciële initiatiefnemers. Voor de Vlaamse Ouderenraad valt de opdracht om kwetsbare - en vaak moeilijk bereikbare - bewoners in de buurt te bereiken, hun noden in kaart te brengen, samenwerkingsverbanden rond deze bewoners te stimuleren en het lokaal sociaal beleid mee vorm te geven, moeilijk te verenigen met een op winst gericht organisatiemodel. De Vlaamse Ouderenraad vraagt het voorontwerp van decreet hier te herzien.

Antwoord: Politiek gezien is er geen draagvlak om commerciële initiatiefnemers uit te sluiten van de mogelijkheid om een lokaal dienstencentrum uit te baten. De vereiste om samen te werken met lokale vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties werd wel aangepast en verplicht gemaakt.

- Programmatie

De Vlaamse Ouderenraad vraagt een aparte programmatie voor de drie types van kortverblijf, en voor de Centra voor Dagopvang en de Centra voor Dagverzorging.

Antwoord: voor de centra voor kortverblijf is voorzien in een aparte programmatie per type. Voor de Centra voor Dagopvang en de Centra voor Dagverzorging zal de meerwaarde en de mogelijkheden hiertoe verder onderzocht worden.

- Groepen van Assistentiewoningen

de Vlaamse Ouderenraad dringt erop aan om de regionale spreiding van groepen van assistentiewoningen te bewaken en indien nodig in een programmatie te voorzien.

Antwoord: de programmatie werd in het verleden losgelaten. Het is niet de keuze om deze nu opnieuw in te voeren.

- Crisisopvang

De Vlaamse Ouderenraad mist een sterkere verankering van crisisopvang in het ontwerpdecreet. Er moet een betere match komen tussen de leegstaande plaatsen in de volledige waaier van woonzorgvoorzieningen in functie van opvangmogelijkheden bij urgente crisissituaties. We vragen om dit in te schrijven als werkingsprincipe in het decreet.

Antwoord: De organisatie van crisisopvang is bij uitstek een thema dat georganiseerd zou kunnen worden binnen een eerstelijnszone via afstemming en samenwerking. Het is niet opportuun dit in te schrijven als een werkingsprincipe in het voorliggende decreet. Het is immers operationeel niet mogelijk alle woonzorgcentra hierop te organiseren/te responsabiliseren. Sommige voorzieningen lenen zich hier makkelijk toe dan anderen, bijvoorbeeld een centrum voor kortverblijf.

c. Advies SERV

- Persoonsvolgende financiering

Het hele concept van vraagsturing en persoonsvolgende financiering moet uitgewerkt worden zodat het een effectieve meerwaarde biedt voor de zorgvragers. Voor de zorgvoorzieningen/aanbieders moet de persoonsvolgende financiering ervoor zorgen dat er meer aandacht kan gaan naar zorg op maat en naar kwaliteitszorg. Tegenover kwalitatieve zorg en leven moet een faire vergoeding staan van de gebruikers (in relatie tot de eigen inkomsten) en van de overheid (in relatie tot kwaliteits- en personeelsnormen) die bepaald wordt via een transparant prijsbeleid en ondersteund wordt door een goed (financieel) beheer van de voorziening. De aanbieders en voorzieningen moeten ook voldoende ruimte krijgen om de vraaggestuurde werking en kwaliteitszorg in te vullen op het niveau van de voorziening. Regelluwte is daarvoor een nuttige hefboom, rekening houdend met de randvoorwaarden die de SERV hierrond eerder formuleerde in zijn advies rond experimentwetgeving en regelluwe zones.

Antwoord: De uitwerking van de persoonsvolgende financiering maakt deel uit van de regelgeving Vlaamse Sociale Bescherming en niet van het woonzorgdecreet. Het woonzorgdecreet speelt wel in op de vraag van de SERV naar een transparant prijsbeleid en financieel beheer van de voorzieningen. Dit laatste is voorzien in de werkingsprincipes m.b.t. financiële en bestuurlijke transparantie.

- Kwaliteit van zorg en gegevensbescherming

Voor de SERV is het belangrijk dat alle types initiatiefnemers een kwaliteitsvolle en veilige zorg voor kwetsbare personen (ook in een niet-collectieve omgeving) en een correcte omgang met persoonlijke gegevens kunnen waarborgen.

Antwoord: In de werkingsprincipes zoals beschreven staan de voorwaarden voor kwaliteitsvolle en veilige zorg voldoende opgenomen. De aanpassing van het ontwerpdecreet aan het advies van de GBA (cf infra) waarborgt de correcte omgang met persoonlijke gegevens.

d. Advies SAR WGG

- Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Voor de SAR moeten de uitgangspunten van maatschappelijk verantwoorde zorg (kwaliteit, performantie, rechtvaardigheid, relevantie en toegankelijkheid) in de generieke doelstelling geformuleerd worden. Deze zijn zo fundamenteel dat het niet volstaat deze deels in werkingsprincipes op te nemen.

Antwoord: In de doelstelling is een verwijzing naar de principes van maatschappelijk verantwoorde zorg opgenomen.

- Vertaling in instrumenten

Het voorontwerp richt zich vooral op de organisatie van de woonzorg, de principes en de structuren (input). Er wordt te weinig ingegaan op de output. De vraag hoe je dit alles concreet zal realiseren en opvolgen, mag niet alleen in de BVR's geregeld worden. Er zijn duidelijke kapstokken in het decreet nodig. Het decreet bevat waardevolle doelstellingen en werkingsprincipes, maar mist de vertaling in instrumenten.

Antwoord: controle op output en de kwaliteit ervan zijn ingeschreven in diverse werkingsprincipes en in het hoofdstuk omtrent toezicht. De operationalisering naar concrete instrumenten wordt opgenomen in de uitvoeringsbesluiten.

e. GBA

De GBA vestigt de aandacht op de recent ingevoerde nieuwe Europese regelgeving die inzake de bescherming persoonsgegevens werd uitgevaardigd: de algemene Verordening betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en de Richtlijn voor Politie en Justitie.

De GBA is van oordeel dat het voorontwerp van decreet voldoende waarborgen kan bieden op het vlak van de bescherming van de persoonsgegevens op voorwaarde dat een aantal opmerkingen geïntegreerd wordt.

Antwoord: Deze aanpassingen zijn verwerkt in het decreet of er zal uitvoering aan gegeven worden in het uitvoeringsbesluit. Het uitvoeringsbesluit zal daartoe worden voorgelegd aan de GBA (of de Vlaamse Toezichtscommissie, indien zij reeds samengesteld en bevoegd geacht wordt).

Artikel 59 van het voorontwerp van decreet en de bijhorende artikelsgewijze commentaar in de memorie van toelichting hebben op basis van het advies volgende metamorfose ondergaan (het artikel is volledig gewijzigd):

- paragraaf 1, 4 en 5 verduidelijken welke instanties gegevens zullen registreren en verwerken en wie de verwerkingsverantwoordelijken zijn;
- de doelstelling van de gegevensverwerking wordt geëxpliciteerd in de eerste paragraaf met inachtneming van het principe van de minimale gegevensverwerking. Met betrekking tot de finaliteit beleidsondersteuning zullen immers, indien mogelijk, geanonimiseerde gegevens gebruikt worden;
- de tweede paragraaf bepaalt de rechtsgrond in de AVG voor alle verwerkingen van persoonsgegevens die in het voorontwerp geïntroduceerd worden, inclusief voor de bijzondere categorieën van gegevens met verantwoording in de memorie van toelichting. Voor wat betreft de bijzondere categorieën van persoonsgegevens werd verduidelijkt dat het zal gaan om gezondheidsgegevens;
- om de verhouding te verduidelijken tussen artikel 59 en andere bepalingen in het voorontwerp die (impliciet) betrekking hebben op gegevensverwerkingen werd aan de tweede paragraaf van artikel 59 de zinsnede "De persoonsgegevens die verzameld worden in het kader van dit decreet" toegevoegd en aan de memorie van toelichting de zin "Alle expliciete en impliciete gegevensverwerkingen die gebeuren in het kader van dit ontwerp, zullen gebeuren conform dit artikel. Dit artikel geldt dus ook voor de specifieke gegevensverwerkingen (...)";
- De derde paragraaf verleent een delegatie aan de Vlaamse Regering om, mits advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit (GBA/VTC), per uitvoeringsbesluit de in het decreet ontbrekende essentiële elementen van de gegevensverwerkingen te bepalen: welke gegevens worden verzameld, de regels voor de verwerking van de gegevens (waaronder ook de beveiligingseisen), de termijn gedurende welke de verwerkte persoonsgegevens maximaal zullen worden bewaard en de instanties waaraan de persoonsgegevens zullen worden verstrekt.

f. Informeel advies VTC

Op 8 juni werd het decreet houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), hierna AVG-decreet, door de Vlaamse Regering bekrachtigd en afgekondigd. Daarin wordt de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) opgericht als volwaardige toezichthoudende autoriteit, conform de AVG. De 'nieuwe' VTC is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de algemene verordening gegevensbescherming door de instanties (cf. decreet openbaarheid bestuur).

Het AVG-decreet treedt in werking op 25 mei 2018. Voor een aantal artikelen wordt voorzien in een andere inwerkingtredingsdatum. De adviesbevoegdheid en toezichtbevoegdheid van de 'oude' VTC zijn op 25 mei 2018 opgeheven. De adviesbevoegdheid en toezichtbevoegdheid van de 'nieuwe' VTC treden pas in werking op de datum van publicatie in B.S. van de samenstelling van de VTC. Hierdoor is er enkel een informeel advies van de Vlaamse Toezichtcommissie kunnen verwerkt worden.

De VTC wijst ons informeel op de mogelijke protocolverplichting voor de gegevensdeling tussen instanties in het kader van dit decreet, maar verwijst ook meteen naar de uitzonderingen die hier waarschijnlijk zullen spelen.

Op advies van de VTC werd voor wat betreft gegevensuitwisseling aan de derde paragraaf van artikel 59, tweede lid een delegatie aan de Vlaamse Regering toegevoegd om te bepalen hoe deze uitwisseling zal verlopen.

C. Overige aanpassingen

De voorontwerp van decreet werd nog lichtjes gewijzigd sinds de eerste principiële goedkeuring op 20 april 2018, dit naar aanleiding van vragen en vaststellingen bij het uitwerken van de uitvoeringsbesluiten. De voornaamste wijzigingen worden hieronder besproken.

- Op vraag van de sector werd in artikel 21, tweede lid, van het voorontwerp en de bijhorende passage in de artikelsgewijze commentaar van de memorie van toelichting bij de diensten voor gastopvang ook "zinvolle dagbesteding" naast "respijtzorg" ingeschreven als mogelijke doelstelling van deze diensten, gezien dit aansluit bij de realiteit in deze diensten;
- in artikel 42 van het voorontwerp werd de verwijzing naar artikel 17 verwijderd, deze formulering werd eerder overgenomen uit het Woonzorgdecreet van 2009. Alleen op basis van de info in de memorie van toelichting bij dat Woonzorgdecreet wordt duidelijk dat die bepaling de bedoeling had om aan te geven dat diensten voor thuisverpleging erkend kunnen worden, ook al zijn ze niet opgericht door of volgens een van de rechtsvormen die opgesomd worden. Nu ook andere thuiszorgvoorzieningen uitgesloten worden, en wel expliciet vermeld worden in artikel 42, is het logischer en duidelijker om ook de dienst voor thuisverpleging toe te voegen;

Ook de memorie van toelichting onderging op dezelfde manier nog enkele wijzigingen:

- op pagina 5 en 6 van de memorie van toelichting werd een rechtzetting gedaan in verband met de huidige diensten voor logistieke hulp. Enkel erkende diensten voor logistieke hulp zullen de mogelijkheid krijgen om ofwel erkend te blijven indien zij een inhoudelijke samenwerkingsovereenkomst sluiten met een dienst voor gezinszorg, ofwel zichzelf te laten erkennen als dienst voor gezinszorg. We zullen in de uitvoeringsbesluiten bijgevolg geen overgangsmaatregelen voorzien voor de (niet-)aangemelde diensten, gezien die niet conform de conceptnota gezinszorg en de bepalingen in het decreet is;
- op pagina 70 werd bij het lokale dienstencentrum benadrukt dat alle initiatiefnemers, ongeacht hun juridisch statuut, de opdrachten waarvoor vrijwillige inzet aangewezen of noodzakelijk is, kunnen realiseren;
- op pagina 72 (voor de centra voor dagopvang van de diensten gezinszorg) en 79 (voor de centra voor dagverzorging) wordt verduidelijkt dat oplossingen voor aangepast vervoer zowel professioneel als vrijwillig vervoer kunnen betreffen;
- Op pagina 77 (bij de dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds) werd verduidelijkt welke opdrachten verstaan moeten worden onder woonondersteuning.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De Inspectie van Financiën gaf op 21 maart 2018 een gunstig advies voor zover de ambities realiseerbaar zijn binnen de (Europese) begrotingsdoelstellingen.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 17 april 2018 en vermeldt volgende voorwaarden:

- de impact op het personeelsbestand wordt opgevangen binnen de grenzen van het personeelsplan van het agentschap Zorg en Gezondheid en de afdeling Zorginspectie;
- elke zorgprogrammatie rekening dient rekening te houden met zowel de evolutie van de zorgnoden als met de beschikbare budgettaire marges;
- de bepalingen aangaande de erkenning en financiering/subsidiëring van woonzorgvoorzieningen geven geen aanleiding tot een hogere budgettaire impact voor wat betreft de huidig voorziene zorgprogrammatie. Dit dient desgevallend opgevangen via het instellen van een aanwendingscoëfficiënt;
- nieuwe ondersteuningsmechanismen worden enkel met anciënniteit als budgettair aanvaardbare kostendrijver uitgewerkt.

Deze voorwaarden zullen worden nageleefd.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Geen weerslag.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorontwerp van decreet zal geen weerslag hebben op het personeelskader van de Vlaamse overheid. Bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsbesluiten met betrekking tot de nieuwe bepalingen ten opzichte van het Woonzorgdecreet van 2009 zal moeten nagegaan worden en zo ja, in welke mate een uitbreiding van het bestaand personeelskader van het agentschap Zorg en Gezondheid en de afdeling Zorginspectie van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin zal noodzakelijk blijken. Indien een uitbreiding noodzakelijk zou blijken, zal ten gepaste tijde advies gevraagd worden aan Bestuurszaken.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018-27 van 30 januari 2018.

De RIA en de armoedetoets werden toegelicht in de nota VR 2018 2004 DOC.0386TER.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaand voorontwerp van decreet betreffende de woonzorg en aan de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen en voor het gezondheidsbeleid, te gelasten over het voorontwerp van decreet, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin